

## POSTANOWIENIE

31 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Beata Janiszewska

na posiedzeniu niejawnym 31 marca 2025 r. w Warszawie  
w sprawie z powództwa T.W.  
przeciwko F. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w E.  
o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego,  
na skutek skargi kasacyjnej T.W.  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku  
z 31 lipca 2023 r., I ACa 1332/22,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. przyznaje i nakazuje wypłacić ze środków Skarbu Państwa -  
Sądu Apelacyjnego w Białymstoku na rzecz radcy prawnego J.K.  
kwotę 5400 (pięć tysięcy czterysta) złotych, powiększoną  
o podatek VAT w stawce 23% tytułem kosztów nieopłaconej  
pomocy prawnej udzielonej przez niego z urzędu powodowi T.W.**

## UZASADNIENIE

Powód T.W. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, którym uwzględniono apelację pozwanej F. sp. z o.o. w E. w sprawie o pozbawienie tytułu wykonawczego wykonalności.

**Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego związanego z tym, czy w przypadku powództwa opozycyjnego dotyczącego tytułu wykonawczego innego niż orzeczenie sądu ciężar dowodu (nie)istnienia wiarytelności spoczywa na powodzie (dłużniku, który wykazać ma nieistnienie wiarytelności objętej tytułem), czy na pozwanym (wierzycielu, który wykazać ma jej istnienie).

Zgodnie z utrwalonym stanowiskiem orzecznictwa przywołanie przyczyny kasacyjnej unormowanej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. wymaga poprawnego zidentyfikowania problemu, w tym odniesienia go do konkretnych przepisów. Konieczne jest także przedstawienie argumentów prowadzących do rozbieżnych ocen danego zagadnienia (zob. postanowienie SN z 10 maja 2001 r., II CZ 35/01). Podniesiony problem musi również charakteryzować się nowością; zagadnienie, które było już przedmiotem wypowiedzi Sądu Najwyższego, co do zasady traci ten walor (zob. postanowienie SN z 19 marca 2012 r., II PK 294/11). Istotność problemu prawnego wyraża się natomiast w tym, że ma on znaczenie precedensowe dla rozstrzygania podobnych spraw lub rozwoju jurysprudencji (zob. postanowienie SN z 23 marca 2012 r., I CSK 496/11). Obowiązkiem wnoszącego skargę jest wywiedzenie i uzasadnienie występującego w sprawie problemu w sposób zbliżony do tego, jaki przewidziany jest przy przedstawianiu zagadnienia prawnego przez sąd odwoławczy na podstawie art. 390 k.p.c. (zob. postanowienie SN z 18 lutego 2015 r., II CSK 428/14).

Tylko we wskazanych wyżej okolicznościach może być realizowana publicznoprawna funkcja skargi kasacyjnej. Jednocześnie przedstawiony Sądowi Najwyższemu problem musi mieć konkretny związek z rozstrzygnięciem danej sprawy, to jest z zarzutami skargi oraz podstawą prawną i faktyczną zaskarżonego wyroku (zob. postanowienie SN z 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13). Przyjęcie skargi do rozpoznania ma bowiem na celu zarówno realizację interesu publicznego, jak i ochronę praw prywatnych. Zagadnienie prawne powinno mieć więc taki wymiar problemowy, aby udzielona przez Sąd odpowiedź miała znaczenie dla rozstrzygnięcia o zasadności skargi kasacyjnej wniesionej w sprawie, w której

pytanie zostało zadane, a jednocześnie – dzięki uniwersalnemu ujęciu – odpowiedź ta uzyskiwała walor aplikacyjny w rozstrzyganiu innych spraw.

Przedstawiony przez skarżącego problem nie może być uznany za występujący w sprawie, gdyż nie wiąże się z prawidłowo sformułowanymi podstawami kasacyjnymi. W sprawie zarzucono wprowadzenie naruszenie art. 6 k.c., lecz wyłącznie samodzielnie, bez związku z odpowiednim unormowaniem prawa materialnego. Tymczasem norma wywodzona z art. 6 k.c. nie ma charakteru samodzielnego, lecz zawsze współwystępuje z odpowiednią normą prawa materialnego, stanowiącą podstawę prawną żądania lub określonego stanowiska procesowego strony. Oznacza to, że postawienie zarzutu naruszenia samego art. 6 k.c., bez wskazania na przepis określający, jakich elementów hipotezy normy prawa materialnego (faktów) ma dotyczyć ciężar udowodnienia, a *limine* nie może okazać się skuteczne (zob. postanowienie SN z 22 września 2022 r., I CSK 1185/22).

Uzupełniając należy zauważyć, że Sąd Apelacyjny uznał, iż pozwany wykazał istnienie wierzytelności objętej spornym tytułem. Na s. 11-12 uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia wyjaśniono, że wierzytelność istnieje i wynika z ugody. Skarżący nie wykazał natomiast, by skutecznie uchylił się od skutków prawnych ugody sądowej bądź by dotknięta ona była nieważnością.

Jako drugą przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący wskazał oczywistą zasadność skargi. Przedstawił przy tym wysoce skrótowy wywód, z którego wynika, że zdaniem powoda sformułowane w skardze zarzuty oraz ich uzasadnienie świadczą o występowaniu w sprawie omawianej przyczyny kasacyjnej. W ramach tego wywodu skarżący podniósł również, że nieważność postępowania należy brać pod uwagę z urzędu – po czym stwierdził, że w jego ocenie wypowiedzenie umowy było dotknięte nieważnością, wobec czego „cały tytuł egzekucyjny” nie jest ważny, „gdyż jest dotknięty tym samym skutkiem nieważności” (s. 16 skargi kasacyjnej). Z argumentacji tej wynika, że skarżący myli sankcję nieważności czynności prawnej jako instytucji prawa materialnego z nieważnością postępowania jako kategorią pojęciową właściwą dla Kodeksu postępowania cywilnego.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na przesłance z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga wykazania niewątpliwej, widocznej *prima facie* sprzeczności przyjętej przez Sąd drugiej instancji wykładni lub zastosowania prawa z brzmieniem przepisów lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji prawa. Wnoszący skargę powinien więc zawrzeć w uzasadnieniu wniosku wywód prawny wyjaśniający, w czym wyraża się "oczywista zasadność" skargi i przedstawić odpowiednie argumenty (zob. postanowienie SN z 5 września 2008 r., I CZ 64/08). Do przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie wskazanej przyczyny kasacyjnej nie jest wystarczające samo kwalifikowane naruszenie prawa przez Sąd drugiej instancji. W art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c. mowa bowiem o oczywistej zasadności skargi, a nie o trafności zarzutu. Przytoczone przez skarżącego okoliczności powinny zatem jednoznacznie wskazywać na to, że w zasadniczym postępowaniu skarga kasacyjna zostanie rozstrzygnięta na korzyść strony, która ją wniosła (zob. postanowienie SN z 10 maja 2019 r., I CSK 768/18).

Uzasadnienie wniosku powoda wymaganiom tym nie odpowiada i sprowadza się do wskazania na zarzuty kasacyjne oraz ich uzasadnienie. Skarżący nie przedstawił argumentacji koniecznej przy powołaniu się na przyczynę przewidzianą w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c., zdolnej do przekonania o "oczywistej" zasadności skargi. Przeciwnie, jego stanowisko ogranicza się do wyrażenia niezadowolenia z wydanego w sprawie wyroku. Brak szerszych motywów zajętego w tym punkcie stanowiska uniemożliwia dalsze odniesienie się do postawionej przez skarżącego tezy o tym, że skarga jest oczywiście uzasadniona – poza wskazaniem, że analiza tej skargi i zestawienie jej z motywami zaskarżonego orzeczenia nie prowadzą do wniosku o wystąpieniu w sprawie przesłanki z art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 4 k.p.c.

Kierując się przedstawionymi względami, Sąd Najwyższy uznał, że z motywów skargi kasacyjnej nie wynika, by zachodziły przyczyny określone w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., co uzasadniało odmowę przyjęcia tej skargi do rozpoznania. O wynagrodzeniu pełnomocnika reprezentującego powoda z urzędu orzeczono na podstawie § 8 ust. 7 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa albo jednostki samorządu terytorialnego kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu. O kosztach postępowania nie

orzeczono z uwagi na niezgłoszenie stosownego wniosku na wypadek odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (zgłoszony został wyłącznie wniosek o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego w razie oddalenia skargi kasacyjnej).

Z uwagi na powyższe, na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c., orzeczono, jak w sentencji postanowienia.

Beata Janiszewska

[SOP]